N°. 639.

DE GRONDWET.

ZONDAG 17, MAANDAG 18 JUNIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

De Marine.

Aanstaanden Maandag vangen bij de Tweede Kamer de discussiën aan over het aanhangige ontwerp van wet tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor het Departement van Marine.

Wij hebben onze lezers getrouw op de hoogte gehouden van de gewigtige zaak, die het hier geldt: *het herstel der Nederlandsche Marine*, en wij verwijzen nog eens naar onze artikelen over dit onderwerp, te vinden in Nis. 540, 542, 544, 545, 547, 548 en 621 van ons blad.

Welk is het standpunt, waarop de zaak staat bij de opening der discussiën?

Naar onze meening is het noodzakelijk, dat, om niet nutteloos een kostbaren tijd te verspillen, aan de algemeene beraadslaging de beslissing der vraag voorafga, of de Kamer al of niet tot gezette behandeling van het wetsontwerp zal besluiten?

Immers de meerderheid der leden heeft, blijkens het Verslag, in *ontkennenden* zin beantwoord »de hoofdvraag«, die de Kamer zich stelde: »of het voor haar »mogelijk was op het tegenwoordig oogenblik, hetzij »dit, hetzij eenig ander voor de toekomstige inrigting »der Marine aan te nemen stelsel gezet te onderzoeken »en daarover een bepaald oordeel te vellen?« Die meerderheid heeft dat om verschillende en zeer gewigtige redenen *onmogelijk* verklaard en tevens aangetoond, dat het ook niet *dringend noodzakelijk* was om dat reeds nu te doen. Die redenen vinden onze lezers in ons No. 621 uiteengezet. De meerderheid verlangde dan ook uitdrukkelijk, dat de eigenlijke begrootingswet werd losgemaakt van het stelsel, dat daaraan ten grondslag ligt, en dat dit stelsel voor een nader onderzoek, als de leden der Kamer geacht konden worden, daaromtrent genoegzaam te zijn ingelicht, wierd voorbehouden.

De Regering heeft, in haar antwoord op het Verslag, daartegen verklaard, dat zij zich *niet* vereenigen kan met het geopperde denkbeeld; zij blijft op de inwilliging der aangevraagde sommen aandringen, en zegt eenvoudig: voor het onderzoek hebt gij steeds tijds genoeg; geeft nu slechts *het geld*, over *het stelsel* kunnen wij dan naderhand *praten*.

Het geldt hier niet alleen de gewigtige zaak van het herstel der Marine, maar ook de uitgave van 17½ millioenen, de beschikking over eene meerdere jaarlijksche bijdrage van 1½ millioenen uit de O. I. baten: het evenwigt onzer finantiën. En daar nu de meerderheid der leden van meening was, dat het »onmogelijk« moest geacht worden om thans over te gaan tot een grondig onderzoek van al deze hoogstbelangrijke punten, zijn ook door de Kamer omtrent allen slechts vlugtige opmerkingen gemaakt, en telkens, onder het *protest*: »dat zij zich tot een gezet onderzoek niet genoeg voorbereid acht.« Nu gelooven wij niet — wij *kunnen* noch mogen het doen — dat de meerderheid der Kamer tot eene andere overtuiging zal zijn gekomen door het *eenige* argument der Regering: »dat »door toe te staan wat gevraagd wordt, de Kamer »zich nog niet voor de toekomst zal behoeven verbonden te beschouwen.« Het zou toch een zonderling schouwspel zijn, wanneer men de Vertegenwoordiging des Lands zou zien toekennen uitgaven, waarvan men verklaart, niet te hebben *kunnen* onderzoeken of ze noodig zijn en of zij op de voorgestelde wijze nuttig zullen worden besteed, onder voorgeven: »wij geven »nu wel het geld; maar zullen wel *later* zien *waartoe* »het zal zijn uitgegeven.«

Het is zoo wáár, dat het gewigtige wets-voorstel, Maandag aan de orde, *niet rijp is voor de discussie*, dat de Regering zelve verklaart, dat zij gevoegelijk »met »het antwoord op de aanmerkingen, op het aangeboden stelsel gemaakt, zou kunnen wachten *tot de Kamer het te dezer zake noodig geoordeeld onderzoek had voleindigd*; maar oordeelt het toch beter reeds nu *tot eenige inlichting voor het volgend onderzoek* daartoe over te gaan.«

Door de Regering zelve wordt dus erkend, dat het door de Kamer *noodig* geoordeeld onderzoek *niet* is voleindigd, en dat de Regering nu slechts *eenige inlichting* geeft, die dienen kan *voor het volgend onderzoek*.

Hoe *kan* dan de Regering, hoe *mag* zij, vragen wij, na dat alles te hebben erkend, vergen van de Vertegenwoordigers der Natie, dat deze voetstoots, blindweg uitgaven, aanzienlijke uitgaven toestaan, die gebouwd zijn op een stelsel, dat door hen zelfs niet onderzocht is? Dat is, wat men in het dagelijksch leven noemt: »het mes op de keel zetten«; dat is bovendien eene grove miskenning en ter zijde stelling van de grondwettige waarborgen voor het naauwgezet onderzoek van elke wetsvoordragt, die door onze constitutie aan het Volk zijn gegeven.

De Regering handelt dan ook ten deze weder geheel in de »tegenovergestelde rigting«; maar wij herhalen, dat het schier ondenkbaar is, dat de Kamer zich zal laten verleiden tot hetgeen het Ministerie wil; en wij vertrouwen, dat zij zich noch door de »slimme« redevoeringen van den heer VAN HALL — die ook hierin wel een voorname rol zal spelen — noch door nietsbeteekenende verklaringen van »ongeprajudicieerd blijven« zal later medeslepen. Indien de heer VAN HALL mogt goedvinden op nieuw als deblaijeur van den generaal en chef op te treden, dan raden wij de meerderheid der Kamer aan, om den Minister eenige fragmenten voor te lezen uit het bekende werk van den vice-admiraal RIJK, om aan te toonen hoezeer de heer VAN HALL vroeger elk middel tot herstel der Marine heeft afgewezen en hem dan te vragen: »hoe hij *nu* »vergen kan eene beslissing van *de Kamer* over eene »zaak, *die niet onderzocht is?*«

Wij achten het dus noodig, dat de Kamer, alvorens zich te verliezen in schier eindelooze en, naar onze meening, tot niets leidende discussiën, overga tot de beslissing der vraag: »zijn wij al dan niet genoeg voor»bereid, om de aan de orde zijnde voordragt, in al »hare onderdeelen, ook in betrekking tot de finantiën »van den Staat, te bediscussiëren en daarover te be»slissen?« Dat wordt door ons te meer noodig geacht, omdat anders alligt de tijd zou ontbreken voor de indiening van eene crediet-wet voor het tweede semester van het loopende dienstjaar, en voor de aanneming dier wet vóór 1 Julij ek. door al de takken der Wetgevende Magt. De beslissing dier preliminaire vraag behoort ook daarom te worden uitgelokt, omdat, werd ze niet beslist, wij welligt eene onvruchtbare discussie van eenige dagen te gemoet gaan, waarop dan een nieuw *coup de théatre* volgen kan, namelijk: vele betuigingen, »dat men zich voor de toekomst niet bindt, maar dat men, aangezien de tijd te ver verstreken is, om de behandeling eener crediet-wet mogelijk te maken, nu in 's Hemels naam zijne stem aan de wet geven zal.« Dan zou de Regering door de afmatting der Kamer het doel bereiken, waarnaar zij streeft: en millioenen zullen zijn toegestaan voor een stelsel, dat men niet kent, dat men niet heeft kunnen beoordeelen.

Zoo iemand, verlangen *wij* het herstel der Marine: van onze groote belangstelling ten deze hebben wij, meer dan iemand en herhaaldelijk, het bewijs gegeven. Maar wij verlangen dat na rijp onderzoek, in verband tot de krachten der Natie, in verband tot de geheele staatsbegrooting van uitgaven en inkomsten. Wij verlangen het niet voetstoots, op goed geloof af. De Vertegenwoordiging doet haar pligt niet, *omdat zij geeft*: zij moet weten *wat*, *hoe* en *waarvoor* zij geeft.

In het *Tielsch Weekblad* lezen wij omtrent het »*wets ontwerp-gemaal*« onder anderen het volgende:

Zelden werden de beraadslagingen in de Tweede Kamer met meer heftigheid gevoerd dan in deze dagen bij de behandeling der wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal. En geen wonder. Men aanschouwt thans toch een buitengewoon verschijnsel. Toen het ministerie in 1853 viel, kwamen er mannen op het kussen, welke de sympathie hadden van de meerderheid der Kamer. Thans schijnt dat ministerie zich in de armen der oppositie en van de leden van het voormalig ministerie geworpen te hebben, ten minste, voor het oogenblik bezweken te zijn voor hare aanvallen.

Het is als of het ministerie, om den schijn te vermijden dat het de voorstellen der oppositie overnam, en om den schijn aan te nemen dat het zelfstandig het initiatief neemt, de gedane voorstellen tot afschaffing van belasting heeft overdreven. Het is dan ook geen wonder dat zijne vrienden thans aan hetzelve ontvallen, en het heftiger bestrijden dan ooit door de oppositie is geschied. De oppositie, daarentegen, weet niet regt hoe zij het heeft, doch beschouwt de voordragt in allen geval als eene overwinning, waarvan zij partij schijnt te willen trekken.

De uitslag van dien strijd is nog niet met zekerheid te gissen; de aanneming is echter waarschijnlijk, omdat sommige, anders, ministerieelen, zich aan de zijde der oppositie, welke ééne lijn trekt, schijnen te zullen scharen. Maar zal ook de Eerste Kamer de wet aannemen? Het is minder waarschijnlijk. Zij zou daartoe hare antecedenten moeten verloochenen, en dat kan men niet verwachten. De waarschuwingen in dit blad tegen de aanneming gedaan, zullen dan ten minste bij die Kamer gehoor vinden.

Wij achten deze regelen in menig opzigt opmerkelijk, doch alleen dán, wanneer men in het oog houdt: *vooreerst* dat het »*Tielsche Weekblad*« eene eerste plaats bekleedt onder die dagbladen, welke steeds, zoo door insinuatiën als door grofheid van taal, getracht hebben de constitutionnele partij te verguizen; en *ten tweede*, dat dit blaadje gezegd wordt onder de leiding te staan van den heer VAN DAM VAN ISSELT, zoo al niet de meeste hoofdartikelen diens eigene pen schijnen te verraden.

En wat leert ons nu de beschouwing van het *Tielsche Weekblad?*

Dat ook door dát ministeriële blad erkend wordt, hoezeer het April-Ministerie zich zelf heeft verloochend, zoodat ook in dit opzigt de redeneringen van den heer VAN HALL over de wonderlijke consequentie der Regering geen diepen indruk schijnen te hebben achtergelaten.

Dat de bestrijding door de oppositie van de handeling der Regering *nu* erkend wordt steeds billijker, steeds minder hevig te zijn geweest, dan de aanvallen waren, waaraan het Bewind *thans* van de zijde zijner vrienden heeft bloot gestaan.

Dat de Eerste Kamer wordt voorgesteld, als hare antecedenten te zullen verloochenen wanneer zij de wet aannam, hetgeen wij niet inzien, omdat dezelfde Eerste Kamer eerst schier *pur-sang* ministerieel onder het Ministerie THORBECKE, daarna even ministerieel onder de »tegenovergestelde rigting«, thans zeer wel met het Ministerie den sprong over »de kloof« kan wagen.

En dat het *Tielsche Weekblad* gerust is, dat *zijne* waarschuwingen bij de Eerste Kamer gehoor *zullen* vinden.

Al is het, dat het Weekbladje onder de leiding staat van den heer VAN DAM; al ware het ook, dat die heer zelf zich verwaardigd had, het artikel, dat wij bespreken, te schrijven; toch gelooven wij, dat *die* meening van al te groote *bescheidenheid* geen getuigenis geeft; en dat de Eerste Kamer in ieder geval door andere consideratiën geleid zal worden dan door die van den heer VAN DAM.

Veel is er door de bestrijders van de afschaffing der belasting op het gemaal aangevoerd over de zucht, om de volksgunst te winnen.

Onder dat vele trok onze aandacht het wapen, waarmede men streed.

De heer VAN REEDE VAN OUDTSHOORN zeide:

Door de neutrale positie, waarin ik verkeer, ben ik dikwerf in de gelegenheid met lieden van alle kleur, van alle partijen, *over de handelingen van de Regering* te spreken, maar ik kan verklaren, dat ik nog door niemand buitenaf een gunstig oordeel heb hooren vellen over dezen voorgestelden maatregel, namelijk als uitgaande van *dit* Ministerie en in verband met zijne antecedenten. Geen warm voorstander van de afschaffing der accijnsen op de eerste levensbehoeften zal om dezen maatregel *bij de aan-*

staande verkiezingen zijne stem geven aan een ministerielen candidaat, maar hij zal uit den aard der zaak altijd de voorkeur blijven geven aan de candidaat van de oud-ministerieele partij, en wel om de eenvoudige reden, dat hij het voordeel, door dezen maatregel behaald, aan den invloed van die partij zal blijven toeschrijven, wel beprijpende, dat de Regering tot *dezen* stap nimmer zou zijn gekomen indien zij *door die partij* daartoe niet was *gedreven*.»

De heer VAN LENNEP verklaarde:

»Ik heb verder onderzocht. *Ik heb gevraagd hoe men er over dacht in het district, waaruit ik afgevaardigd ben. Ook daar* wenscht men de afschaffing van die belasting niet.»

Wij moeten hier op verschillende uitdrukkingen de aandacht vestigen.

Met den heer KIEN gelooven wij, dat art. 82 der Grondwet eene uitnemende zedelijke strekking heeft. De heer VAN LENNEP heeft ruggespraak gehouden met personen *uit* het district, door hetwelk hij benoemd of verkozen is en hun *wensch* is: geene afschaffing der belasting op het *gemaal*. De heer VAN LENNEP moet in 1856 voor het district *Steenwijk* aftreden en wij vragen, of het in den mond van hem voegt anderen te beschuldigen van volksgunst te willen bejagen, die doet wat regtstreeks of in zedelijken zin verboden is. Maar wij gelooven ook niet aan de waarheid dier verklaring, zoo als zij hier wordt toegepast. Integendeel: het district, dat eenmaal met een kalm gemoed en vrij van alle opgewondenheid één man afvaardigde, die als een ijverig voorstander van de vermindering der lasten van de Natie, bekend stond, kan niet geacht worden aan de weinige nog overgeblevene aanhangers der April-beweging, die de verkiezing des heeren VAN LENNEP hebben bewerkt, het mandaat te hebben verleend, om te verklaren, wat in de zaak der afschaffing van accijnen *door het district* wordt verlangd.

Hoe het ook zij, het feit, dat wordt medegedeeld, bewijst, dat men, door het vragen en onderzoek doen naar de *meening* des volks, zich ondergeschikt maakt aan den *wil* des volks, ter verkrijging van de *gunst* des volks. Ons komt het voor, dat de zelfstandigheid van den verkozene de rigting bepaalt van de meerderheid der kiezers van het district en de gekozene in *zijne* individualiteit de rigting vindt, die het district volgt.

Wat den heer VAN REEDE betreft, betwijfelen wij zeer, of zijne positie zoo neutraal is, maar dát durven wij wel zeggen, dat *zijne* positie stellig die wil *beheerscht* van de lieden van *zijne* kleur. Of nu de lieden van eene *andere* kleur zijne positie zoo neutraal achten, dat zij met hem in aanraking komen, een zelfstandig oordeel durven uitspreken, zouden wij niet zoo gaaf durven toestemmen. *De Nederlander* geeft aan de, door ons aangehaalde zinsnede eene meer uitgebreide en algemeene beteekenis, dan wij er in vonden, en geeft als meening op, »dat buiten de Kamer, *iedereen* de zonderlinge hou-»ding van het Gouvernement afgekeurd heeft.»

Men verwijt de Regering, dat zij de volksgunst bejaagt, en slooft zich te gelijk af met te betoogen, dat zij handelt *in strijd* met het verlangen der Natie. Is dan onze onderstelling zoo gewaagd, als wij beweren, dat de practijk der anti-revolutionnaire zoowel als der ministeriële partij, de meest in het oog loopende blijken oplevert van eene niet te bedwingen zucht, om te letten op de publieke opinie, zoo als zij zich van hare ongunstige zijde laat kennen, namelijk als een *volkswaan van den dag?* Waarlijk; hoe meer men let op de *overblijfselen* der April-beweging, des te eerder springt het in het oog, dat men de partijen, die wij noemden en, in één woord als eene anti-thorbeckiaansche partij kunnen karakteriseren, beschouwen moet als partijgangers of vrijbuiters, die een deel der Natie opwonden en den naam des Konings als een vlaggenstok gebruikten, waaraan zij eene godsdienstige vlag opheschen om aan persoonlijke veete voldoening te verschaffen en die alleen hun standpunt kunnen behouden door der Natie te vleijen, den volkswaan te voeden en de Regering daarvan de gedienstige slavin te blijven maken. Zóó terwijl men in schijn de Volks-souvereiniteit verwerpt, men inderdaad, meer dan ieder ander de democratische beginselen huldigt.

Welke andere strekking heeft immers hetgeen de heer VAN REEDE zegt, dan deze:

»*De Natie, (iedereen, zegt de Nederlander)* verwachtte van het April-Ministerie geene afschaffing van accijnsen.

»Afschaffing van accijnsen lag alleen in de rigting van het Ministerie THORBECKE.

»De aanstaande verkiezingen zullen het Ministerie DONKER-VAN-HALL niet gunstig zijn, daar geen warm voorstander van de afschaffing der accijnsen op de eerste levensbehoeften zijne stem geeft en een tegenstander *om het ingediend voorstel* zijne stem onthoudt aan »den ministeriëlen candidaat.»

Wat blijft er dan voor het Ministerie anders over dan te rekenen op de ondersteuning der constitutionnele partij welke slechts op zaken, niet op personen ziet en het waar belang der Natie niet uit het oog verliest?

Niet minder zonderling is het wapen, dat de heer WINTGENS ter hand nam.

»Men heeft hier ook van de verkiezingen gesproken: doch ik maak u opmerkzaam, dat in diezelfde maand Mei 1856, als de stembiljetten worden rondgebragt, de hoogere aanslag-biljetten ook in de woningen der ingezetenen zullen verschijnen; en ik ben benieuwd, welken indruk en welke soort van populariteit zich uit die coincidentie zal ontwikkelen.»

Reeds heeft de heer MEYLINK te regt opgemerkt: »de tijdsbepaling is wel door de oratorische figuur niet juist gesteld, maar het feit zal toch plaats hebben. Dit is waar, doch diezelfde kleine kiezer zal zeer goed beseffen, dat zijne luttele opcenten niet in evenredigheid staan met hetgeen hij van eene andere zijde heeft gewonnen.»

De heer WINEGENS schijnt niet te weten, dat eerst in de maand *Julij* de *aanslag*biljetten werden rondgebragt; waarvoor in de maand *Mei* de beschrijvingsbiljetten zijn uitgereikt. Hij heeft er niet op nagedacht, dat, wanneer in de eerste helft van 1856 het *voordeel* der afschaffing van den rijks-accijns op het *brood* is *genoten*, men dan te gereeder zich de geringe verhooging van de personele belasting, het patentregt en de grondlasten zal getroosten.

Maar juist, waarop de heer WINTGENS in *zijne* politieke rigting had behooren te letten, wordt over het hoofd gezien. Die verhooging immers, zal altijd eerder eene vermeerdering van het getal kiesbevoegden tengevolge hebben, en dus werkelijk eene uitbreiding van het kiesregt te weeg brengen, hetgeen de reactionnaire partij (waaraan de heer WINTGENS zich nog al vrij naauw heeft aangesloten, liever zou zien ingekrompen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De officiële verslagen nopens de expeditie der geallieerden naar Kertsch, Jeni-Kalé en de verschillende havens der Zwarte zee zijn achtervolgens medegedeeld. Wat de hoofdzaak betreft, vermelden zij niets wat niet reeds bekend is; maar de bijzonderheden, welke zij bevatten zijn vrij belangwekkend. Men ziet, dat het mogelijk was een zeer grooten tegenstand te ontmoeten bij den overtogt der zeeengte en alles bewijst dat de bevelhebbers der geallieerden zich daarop voorbereid hadden, naardien zij vijftien duizend man troepen hadden medegenomen. Hetzij dat de Russen dezen aanval niet voorzagen of dat zij het oog gevestigd houden op een algemeen plan: zeker is het dat de punten van defensie dier zeeëngte zonder strijd ontruimd zijn.

Het schijnt ook niet dat de flotille, welke de zee van Azoff binnendrong, veel tegenstand ontmoette; maar hier geldt het vooral, tot dusverre, het droevigst gedeelte der militaire operatien. Er heeft geene ontscheping plaats gehad; ook zijn er geene positien genomen of bezet; niets dan schade veroorzaakt: magazijnen gebombardeerd, verbrand en schepen bij honderden vernield. Dat men zich meester maakt van de voorraadschuren des vijands; dat is zeer goed: wat niet dienen kan om den een te voeden, voedt den andere; maar wanneer men let op het cijfer der levensbehoeften, welke in den tijd van een paar dagen vernietigd werden en daarbij tevens denkt aan de behoefte daaraan, welke zoovelen gevoelen, o! dan verlangt men vurig naar het eind dezer worsteling en zijn de wenschen, welke men ten voordeele des vredes koestert wel opregt.

Nadert men tot dien zoo gewenschten vrede? Niet veel, te oordeelen althans naar de wijze, waarop de te Weenen vergaderde plenipotentiarissen van elkander gescheiden zijn op hunne laatste conferentie. Het protocol dier laatste bijeenkomst is thans bekend.

Uit dit stuk blijkt wel degelijk, dat er zekere oneenigheid bestond tusschen de vertegenwoordigers van Oostenrijk en die van Frankrijk en Engeland. De eerste had een nieuw voorstel gedaan, dat de laatsten weigerden aan hunne respectieve hoven te onderwerpen, omdat dit voorstel berustte op een beginsel (dat der beperking der zeemagt), reeds door Rusland verworpen.

Prins Gortschakoff, die zich bereid betoonde om het voorstel van den heer Buol aan de goedkeuring van het hof St. Petersburg te onderwerpen, protesteerde te vergeefs tegen het absoluut karakter, dat baron Bourqueney aan de vorige weigering van Rusland gaf; deze laatste bleef echter bij zijne meening volharden, daarin ondersteund door lord Westmoreland, en de sluiting der conferentie werd geproclameerd.

Kunnen zij hervat worden op de grondslagen door den vertegenwoordiger van Rusland aangewezen en geformuleerd? Dit is wel mogelijk, te meer daar de militaire feiten en de loop des oorlogs het voorstel zeer wijzigen kunnen. Het gaat uit van het vlottende statu quo van Rusland.

En hoeveel Russische schepen zullen te Sebastopol binnen eenige weken of eenige maanden blijven? En zoo er niet meer zijn? Indien allen vernietigd worden, wat zal dan worden van den grondslag dier onderhandeling? Alles zal dan op nieuw moeten hervat worden. Men zal dan nieuwe bewoordingen moeten zoeken.

De *Wien. Zeit.* heeft dezer dagen medegedeeld eene depêche van den graaf Buol aan graaf Esterhazy, minister van Oostenrijk bij het hof van Pruissen, onder dagteekening van 31 Mei en strekkende tot antwoord op de Pruissische depêche van 25 Mei. In de depêche bedankt de Oostenrijksche minister van buitenlandsche zaken het kabinet van Berlijn, dat het in den rijksdag niet heeft doen brengen de quaestie, welke de depêche aan den heer Glinka gerigt, had doen ontstaan, en tengevolge waarvan Duitschland zich moest voldaan verklaren wegens de oplossing der twee eerst waarborgspunten, terwijl Rusland zich verbond om ze handhaven wat er ook gebeuren mogt, zoo het weder keerig kan rekenen op de onzijdigheid van Duitschland. Oostenrijk wil zich niet scheiden van zijne medeleden va den bond, maar het gelooft niet aan de onmogelijkhei voor zich en voor hen om eene strikte onzijdigheid aa te nemen, zoo lang de grondslagen des vredes (waar schijnlijk de vier punten) niet verzekerd zijn, en zoo lang he Turksch grondgebied de bescherming zijner wapene noodig heeft.

In weerwil van dit voorbehoud is de toon van dit stu wezenlijk onderscheiden van dien aller vroegere depêche en het is ligt te begrijpen, dat men daaruit eene toenade ring tusschen Oostenrijk en Pruissen heeft afgeleid. Maa van den anderen kant wordt uit Berlijn gemeld, dat me zich in die hoofdstad bezig hield met eene nieuwe Ooste rijksche circulaire, welke de dagteekening van den 7de voeren en meer in een Westerschen zin vervat zijn zou

Men meldt uit Marseille dd. 14 Junij:

Volgens berigten over Konstantinopel ontvangen, zij 8000 geallieerden te Kertsch ingescheept met bestemmin voor Anapa, en rukken 12,000 man van het Turksc leger in Azie tegen hetzelfde punt op.

Te Kertch zijn onderzeesche helsche machines gevonden die, naar men zegt, bestemd waren om door middel va onzijdige schepen naar Kamiesch en Balaklava vervoerd worden. Men heeft met eene dier machines proeven wille nemen, doch zij brak tijdens de operatie.

De steenkolenmijnen, die de kanonneerbooten langs d kust opspoorden, zijn te Rostow aan den Don gevonde

Een orde van den dag van den generaal Pelissier, roem zeer het dapper gedrag van onderscheidene hoofd-officiere

De generaal eindigt met te zeggen: »Het oogenblik nader waarop wij den vijand in het hart zullen treffen.»

Op het ontvangen der gunstige tijdingen uit Kertc hebben de vloten voor Sebastopol gevlagd.

Deserteurs uit de vesting verhalen, dat het garnizoe zeer wordt verzwakt door ziekten.

In eene telegrafische depêche uit Dantzig, dd. 15 Jun wordt gemeld:

Het hier aangekomen Engelsche stoomschip *Vulture*, de 11den dezer des avonds uit de nabijheid van Kroonst vertrokken, meldt, dat de schepen *Merlin* en *Torefly*, D eene verkenning op den 9den dezer voor Kroonstad, o die ontploffingsmachines zijn gestooten, die bij het spring alleen de koperen huid der genoemde schepen beschadigde die zich ten gevolge daarvan verwijderden. De positie d vloot was dezelfde gebleven. Het schip *Magicienne* h op den 8en gedurende een half uur met goed gevolg g schoten op eenige rijdende artillerie, welke zich op het eila Revensari (Lavensar?) bevond, doch is vervolgens in een zins beschadigden toestand weggezeild. Op den 6den hebb de Russen te Hangö gevuurd op eene Engelsche sloep v Cussack, die aldaar 7 Finlanders aan den wal wilde zett tengevolge waarvan deze lieden, benevens 16 man d Engelsche bemanning werden gedood.

De equipage van de *Vulture* verzekert, dat de Engelsc sloep eene parlementaire vlag had geheschen.

Uit St. Petersburg wordt dd. 14 Junij gemeld:

Eene depêche van vorst Gortschakoff, dd. 11/12 Jun meldt, dat het vuur der belegeraars zwak is en dat on verliezen magtig zijn. De vijand legde hoegenaamd gee werken aan in de door hem veroverde redoutes Selenghin en Volhynie. Daarentegen trachtte hij een gedeelte der redou Kamschatka te herstellen. De te Kertch en Jenikalé o scheepte vijandelijke troepen zijn weder ingescheept m bestemming naar Anapa.

Men wil thans te Weenen weten, dat het Oostenrijksc leger met 140,000 man zal verminderd worden.

De generaal Lamarmora, broeder van den Sardinischen o perbevelhebber in de Krim, is te Turin aan de chol overleden.

In eene telegrafische depêche uit Petersburg, de dagt kening van den 15en voerende, wordt gemeld:

Bij Keizerlijke ukase is tot 15 September de ligting het gouvernement Jekaterinoslaw uitgesteld; overal eld zal zij echter doorgaan. De ouderdom voor de inlijving tot 37 jaren; tevens is aan de overheid de bevoegdheid to gekend om de eenige zoons in te lijven.

Uit Hamburg wordt, onder dagteekening van 14 Jun gemeld: Volgens berigten uit Kopenhagen zijn al de aft dende democratische leden der Tweede Kamer met gro meerderheid herkozen.

Men meldt uit Weenen:

De op 1 Julij aanstaande verschijnende coupons der pcts. nationale leening, zullen reeds van af den 25 de maand niet alleen door de KK. Staatsch. Kassa, maar o tot den 15 Aug. door de Oostenrijksche nationale bank de algemeene rijksontvangers betaald worden.

Men verzekert, dat het dividend der Oostenrijksche ba actien op 30 fl. (waaronder 15 fl. extra-dividend) paald is.

Men verneemt, dat te Parijs eene nieuwe Oostenrijks depêche is ontvangen, waarin de meening wordt te k nen gegeven, dat de Westersche mogendheden tegen Rusland te ver gaan.

Ter Parijsche beurze waren eergister verontruste berigten in omloop ten aanzien van Spanje.

Eene telegrafische depêche uit Londen, d.d. 15 Jun berigt:

De heer Otway heeft in de zitting van het Lager op heden zijne aangekondigde interpellatie aan de rege gerigt. Voornamelijk vroeg hij, welke voorwaarden heeren Graham en Gladstone hadden gesteld voor hun intrede in het Ministerie Palmerston.

De heer Palmerston weigerde daarop te antwoorden Gladstone verklaarde het te betreuren, dat hij die vo waarden niet mogt noemen. Men veronderstelde, dat geheim daarop nederkomt, dat beiden van Rusland

ontmanteling van Sebastopol niet willen eischen.

De heer Layard heeft daarop zijne aangekondigde motie ingediend.

Het Lagerhuis heeft dezer dagen eene commissie benoemd, belast met het aanbieden van een wets-ontwerp, strekkende om te voorzien in het geval, dat een spreker door ziekte of anderzins verhinderd wordt het woord te voeren.

De maatschappij tot hervorming in het beheer van 's lands zaken heeft Woensdag-avond jl. eene meeting gehouden in de schouwburgzaal van Drury Lane. Die zaal was letterlijk eivol. De meeting werd bijgewoond door de voornaamste vertegenwoordigers der bank, van den koophandel der hoofdstad, der letterkunde, alsmede door verschillende leden van het parlement. Twee redevoeringen werden bij die gelegenheid uitgesproken, eene van den heer Morley, president der maatschappij, en de andere door den heer Layard.

De vergadering ging uiteen zonder een besluit te nemen, gelijk vooraf was bepaald dat zou geschieden; maar er is aangekondigd, dat het comité eene brochure in het licht zal geven tegen de gebreken van het stelsel, dat de maatschappij wil bestrijden.

Te Tessin is men woelingen van zeer gevaarlijken aard op het spoor gekomen, waarvan het doel was de herroeping der onlangs ingevoerde beperkingen der kerkelijke magt. Ofschoon de regering hare maatregelen genomen heeft tot handhaving der openbare rust, vreest men toch dat dit kanton weldra weder het tooneel van ernstige onlusten zal worden.

In Belgie hebben dezer dagen verkiezingen plaats gehad voor vernieuwing van de helft der leden van den Senaat. De conservatieve partij heeft in den Senaat, waar zij reeds de meerderheid had, drie stemmen gewonnen. Het verdient opmerking, dat deze aanwinst behaald is in eene der steden, welke tot dus verre de sterktste van de liberale partij was.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 16 JUNIJ.

In deze zitting is ingekomen eene missive van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, houdende inlichtingen nopens een aan hen toegezonden adres wegens eene klagte ter zake van de nationale militie. In handen eener commissie bestaande uit de heeren Storm van 's Gravesande, Taets van Amerongen, Delprat, van Deinse en Luppens.

De commissie van rapporteurs is gereed met haar eindverslag over het ontwerp tot verhooging der som tot inkoop van rentegevende nationale schuld, toegestaan bij de wet van 22 April 1855. Drukken en ronddeelen; zullende de dag der discussie nader worden bepaald.

De VOORZITTER stelt voor, voorloopig vast te stellen de regeling der werkzaamheden van de Kamer en te besluiten de in gereedheid zijnde ontwerpen der Regering of voorstellen der leden in de volgende orde te behandelen:

1o het ontwerp tot vaststelling van hoofdstuk VII (Marine) der Staatsbegrooting voor 1855;

2o tot goedkeuring van het tractaat omtrent de regeling van de grenzen der Nederlandsche en Portugesche bezittingen op Timor en onderhoorige eilanden;

3o tot goedkeuring van artikelen der overeenkomst met Frankrijk tot wering van den nadruk;

4o houdende bepalingen omtrent het vervoer van buskruid, oorlogsbehoeften en brandstoffen;

5o houdende uitzondering op de artt. 523, 526 en 549 van het Burgerlijk Wetboek, ten opzigte van vermiste personen bij vermoedelijke of bekende scheepsrampen;

6o. tot regeling der voldoening van kosten van overbrenging naar en verplaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten van bedelaars en landloopers en kinderen van dezen;

7o. tot verklaring van algemeen nut van den aanleg van eenen rijweg in de gemeente Veendam (provincie Groningen);

8o. tot afschaffing van het tonnegeld der zeeschepen;

9o. tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld.

10o. tot verhooging der som tot inkoop van rentegevende nationale schuld, toegestaan bij de wet van 22 April 1855 (Staatsbl. No. 34);

11o. tot wijziging van Hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1854;

12o. het voorstel van vijf leden tot afschaffing van de accijnsen op den turf en op de steenkolen; en 13o. het voorstel van drie leden tot afschaffing van den aceijns op het gemaal der rogge.

De VOORZITTER voegt er bij, dat hij deze regeling voorloopig voorstelt en dat de Kamer vrij blijft daarin nader, naar omstandigheden, verandering te brengen. Dienovereenkomstig wordt besloten.

De heer VAN NISPEN VAN SEVENAER heeft de eer, ook namens zijne mede-voorstellers, te verzoeken, dat de behandeling van het voorstel nopens de rogge, voorloopig voor onbepaalden tijd worde verschoven, en dat wel op grond dat het laatst aangenomen ontwerp, tot afschaffing van den accijns op het gemaal, nog bij de Eerste Kamer in behandeling moet komen.

De VOORZITTER meent, dat het aangemerkte door den vorigen spreker, geene verandering behoeft te brengen in het genomen besluit nopens de regeling der werkzaamheden. Het zal nog lang duren eer dat het voorstel nopens de rogge, volgens de aangenomen regeling in deliberatie zal komen, zoodat alsdan op het voorstel van den heer van Nispen zoo veel noodig zal kunnen worden gelet.

De heer BLAUPOT TEN CATE vraagt daarop het woord en verzoekt, naar aanleiding van art. 80 van het reglement van orde, vergunning om eene vraag te rigten tot den Minister van Koloniën, en wel op een nader te bepalen dag, nopens de verbetering van den toestand en het lot der slaven in de West-Indische bezittingen. — Zonder discussie en zonder stemming, wordt dat gevraagde verlof verleend.

De commissie, in wier handen gesteld is het verslag over den staat van het armwezen brengt, bij monde van den heer Hoynck van Papendrecht rapport uit. Dit zal worden gedrukt en rondgedeeld, terwijl nader over de conclusie van 't rapport zal worden beslist.

Ook de Commissie, in wier handen gesteld is het verslag over het muntwezen brengt bij monde van den heer Hoffman rapport uit, weswege voorloopig hetzelfde besluit wordt genomen.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over 10 ontwerpen van wet, tot het verleenen van naturalisatiën aan de volgende personen, als: J. C. Hörch, te Leiden; A. Teubner, te Brummen; A. van Son, te Rotterdam; F. L. Kubatz, te Breukelen; J. J. Hoffmann, te Leiden; M. Schloss, te Rotterdam; E. C. Martin, te Zeijst; J. F. Werlemann, te Amsterdam; en C. J. A. van der Möhlen, te Haarlem. — Al deze ontwerpen zijn zonder beraadslaging, met algemeene stemmen *aangenomen.*

Achtervolgens worden *aangenomen* de conclusiën door de daartoe betrekkelijke commissiën voorgesteld, in wier handen zijn geweest de volgende stukken, als: *a.* verslag van de muntwerkzaamheden over 1854, welk rapport aan den min. van Financiën en Justitie zal worden toegezonden.

b. De rekening van de verstrekkingen voor Marine, voor 1853. — Aangenomen voor kennisgeving.

c. de rekening der commissie van liquidatie der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers, tot 31 Dec. 1852. — Aangenomen voor kennisgeving.

d. Verslag der algemeene commissie van liquidatie wegens den stand harer werkzaamheden op 31 December 1854. — Aangenomen voor kennisgeving.

e. Missive van den min. van Buitenl. Zaken, dd. 16 Dec. 1854, betrekkelijk verklaringen van toetreding van Hannover, Oldenburg en Schaumburg-Lippe tot het verdrag met het Tolverbond. — Aangenomen voor kennisgeving.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo wordt de vergadering gescheiden.

Wij ontleenen, in verband tot ons hoofdartikel »de *Marine*«, aan de Memorie van Beantwoording op het Verslag der Kamer op het Ontwerp van Wet tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor het Departement van Marine over het loopend jaar 1855 de volgende beschouwingen der Regering.

§ 1. De Regering beaamt geheel en al het gevoelen der leden, welke van meening waren, dat zij ten opzigte van het aanbieden eens stelsels niet anders heeft kunnen handelen dan zij gedaan heeft. Herhaaldelijk heeft men in de Kamers aangedrongen op het aannemen van een vast stelsel, maar nimmer nadrukkelijker dan bij gelegenheid der behandeling van de ten vorigen jare aangebodene doch niet aangenomene begrooting voor 1855. Het Voorloopig Verslag der Afdeelingen, bij die gelegenheid uitgebragt, zoo wel als de gehoudene beraadslaging over het onderwerp hebben dat verlangen als dat der meerderheid op den voorgrond gesteld. De Regering kon dan wel geen ander denkbeeld koesteren, dan dat elke begrooting in plaats der afgewezene voor dit hoofdstuk voorgesteld, die niet op dergelijk stelsel of opgave gegrond was, zekerlijk geen ander lot dan de laatstelijk aangebodene zoude treffen, en daar ook zij het nut van eene stelselmatige behandeling der zaak, vooral bij het herstellen van het erkend verval der vloot, dat men zich ten doel had gesteld, inzag, zoo heeft zij dan ook het thans ingezonden ontwerp vergezeld doen gaan van een stelsel, hetwelk zij, behoudens wijzigingen, die tijd of omstandigheden daarin noodzakelijk mogten maken, meent, dat voor het oogmerk kan gevolgd worden; en vele leden hebben dan ook met genoegen gezien, dat een bepaald stelsel is medegedeeld.

De Regering gevoelt echter ten volle, dat een onderwerp van dit aanbelang, een stuk, dergelijk gewigtig punt behandelende en waarmede de uitgave van aanmerkelijke sommen gelds gepaard zal gaan, eene ernstige stof tot overweging bij de Kamer moet uitmaken, en het haar moeijelijk kan zijn, zich nu reeds over dat stelsel zelf bepaaldelijk te verklaren; maar meent van hare zijde, dat zulks geen bezwaar behoeft op te leveren voor het toestaan der bij deze begrooting aangevraagde gelden.

Immers, zoo als door eenige leden te regt is aangemerkt wordt daardoor het stelsel nog niet tot wet, en zal, vooral na het door de meerderheid gestelde voorbehoud, de Kamer zich nog niet voor de toekomst verbonden behoeven te beschouwen. Wel is het wenschelijk, wanneer men het eenmaal over de wijze van het herstel eens is, dat die, behoudens geringe wijziging, gedurende den tijd, daarvoor aangenomen, bepaaldelijk gevolgd worde; doch voor het tegenwoordige kan het voldoende geacht worden, het nut en de noodzakelijkheid der thans voorgestelde uitgaven te beoordeelen, waartoe de Kamer in staat wordt gesteld door de uiteenzetting der werken en voorwerpen, welke de Regering voornemens is te doen verrigten en zich aan te schaffen.

De aangevraagde sommen berusten zekerlijk op het overgelegde stelsel; maar zij zijn toch bestemd voor zaken, passend voor elk stelsel, alleen ter aanvulling en langzaam herstel van het vervallen materieel, hetwelk hoog noodig is en algemeen verlangd wordt en tot herstel der werkplaatsen, die men voor het werk, van welk stelsel ook, in goeden staat zal moeten brengen, zoodat ook dat niets anders is dan eene algemeene voorbereiding voor den voort te zetten arbeid.

De Regering kan zich niet vereenigen, met het geopperde denkbeeld, om zich te bepalen tot het aanvragen van geldsommen, alleen voldoende om 's Rijks zeemagt gedurende de zes laatste maanden van 1855 op den tegenwoordigen voet te onderhouden; ook zelfs niet met eenige verhooging welke de te nemen maatregelen tot krachtelooze, niets afdoende pogingen zouden maken. Zij vindt het gevaarlijk om nog langer het herstellen van het verval van 's Lands vloot, waarvan de verklaring algemeen eenen pijnlijken indruk heeft gemaakt, uit te stellen. Dat uitstel wordt, zoo als door eenige leden te regt is opgemerkt, al ligtelijk weder dat van een jaar, terwijl het inderdaad eene vertraging van meer dan een jaar zal zijn, te rekenen van het tijdstip der afstemming der laatstelijk aangebodene begrooting, welk uitstel voor zulk een belangrijk gedeelte van 's Rijks defensie toen een bezwaar voorkwam.

De Regering moet dan antwoorden op de haar door eenige leden gestelde vraag, dat zij het opvolgen van het denkbeeld der meerderheid, als het herstel van 's lands vloot inderdaad te zeer verachterend beschouwt.

De Regering zoude met het antwoord op de aanmerkinhen, op het aangeboden stelsel gemaakt, kunnen wachten tot de Kamer het te dezer zake noodig geoordeeld onderzoek had voleindigd, maar oordeelt het toch beter, reeds nu tot eenige inlichting voor het volgend onderzoek daartoe over te gaan (en hierop volgt die *eenige inlichting.*)

§ 2. Wat de bestrijding der kosten betreft aan het in werking brengen van het aangeboden stelsel verknocht, zoo verwijst de Regering in het algemeen naar hetgeen in § 2 der Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag der Afdeelingen ten opzigte van het wets-ontwerp ter afschaffing van den accijns op het gemaal is uiteengezet.

De Regering deelt in het gevoelen van verscheidene leden dat het hier hoofdzakelijk op de vraag aankomt, of onze diep vervallene zeemagt herstel vordert, en of er behoefte bestaat om die op zoodanigen voet te brengen als de Regering beoogt. Is men daarvan niet overtuigd, dan kunnen de aangevraagde gelden niet anders dan aanmerkelijk en de opofferingen gedurende een aantal jaren voor dat gedeelte der dienst misschien te groot voorkomen; maar wordt de noodzakelijkheid inderdaad erkend, zoo als de Regering meent, dat door de meerderheid der Kamer is geschied, dan moeten de middelen om daarin te voorzien niet te zwaar geacht worden.

Het valt zekerlijk niet te ontkennen, dat de kosten voor ons defensiewezen niet gering zijn, maar eene opmerkzame beschouwing van de ligging en gesteldheid van ons vaderland, de uitgebreidheid onzer overzeesche bezittingen en ook dezer bijzondere ligging en toestand zal tot de overtuiging brengen, dat zij niet gering kunnen zijn, en het gevaarlijke van eenig verzuim of verwaarloozing der middelen van defensie duidelijk maken. Vereenigd beschouwd met de kolonien, gelijk het in § 2 geschied, kunnen, indien hier productie in aanmerking moet komen, die kosten niet improductief genoemd worden, niet enkel als men let op batige saldo's maar meer nog als men het oog vestigt op den handel en al zijnen invloed op de middelen van bestaan der bevolking van Nederland. Bij het defensiewezen moet men niet over het hoofd zien, dat de kosten voor een *goed* ingerigt geheel niet weggeworpen zijn, maar wel die eener gebrekkige, omdat deze in tijd van nood niet aan het oogmerk beantwoordt.

's Gravenhage, 16 Junij.

Z. M. heeft tot burgemeester der gemeente Maastricht benoemd H. J. W. van Aken.

Wij vereenigen ons geheel met het volgende art. van *de Tijd:*

De meening, dat de Tweede Kamer het in ons voorlaatste Nommer besproken antwoord, door den minister van Koloniën aan den heer van Vliet gegeven, niet onopgemerkt kan laten, wordt gedeeld door het *Handelsblad*, de *Grondwet* en de *Amsterdamsche Courant.*

Het *Handelsblad* drukt haar gevoelen volgenderwijs uit:

»Dat de pers zich nu nog met de zaak van den heer L. van Vliet moet bemoeijen is erg, zeer erg. Nadat op 3 Maart ll. de Tweede Kamer door haar votum de conclusie der commissie had bekrachtigd, die hem aanspraak op schadevergoeding jegens het gouvernement toekende wegens eene formeel en virtueel onregtmatige daad (gewelddadige uitzetting uit de Preanger regentschappen,) had een minister, die blijk wilde geven van den eerbied, welken hij aan de volksvertegenwoordiging schuldig is, reeds des anderen daags aan den adressant óf een aanbod moeten doen, óf hem in de gelegenheid moeten stellen om een eisch in cijfers te doen. Binnen acht dagen had de zaak moeten zijn geregeld en nooit meer besproken.

»Het is waar, het geval was denkbaar, dat de heer van Vliet een overmatigen eisch deed en daarvan niet ware af te brengen. Zoo in dit geval de minister vergeefsche pogingen hiertoe had aangewend en een billijk aanbod gedaan, kon men nog zeggen, dat Z. Exc. zich niets te verwijten had en voor het oogenblik diligent was.

»Niets van dit alles is evenwel gebeurd. De minister van Koloniën schijnt het besluit der Kamer naast zich te hebben nedergelegd en stil gewacht op wat er nu zoude volgen.

»Hierin zien wij eene laakbare en inconstitutionneele minachting van een votum der Kamer....

»Hinderlijk en stuitend is het voor ons gevoel van regt-

vaardigheid, wanneer een reclamant, die jaren lang is opgehouden in zijn zoeken naar eene regtmatige schadevergoeding, wien alle mogelijke moeijelijkheden zijn in den weg gelegd, welke eene onwillige administratie kan uitdenken, die eindelijk na een uitvoerig parlementair onderzoek, dat alles behalve door zijne vrienden gevoerd is, op een punt heeft getriomfeerd en plegtig is in het gelijk gesteld; wanneer zulk een reclamant, zeggen wij, wordt bejegend als of hij met eene geheel nieuwe vordering voor den dag kwam, en alles nog moest bewijzen.

„Welke beschikking zou de minister wel geven, als de heer v. V. zich nu op nieuw adresseerde ter zake zijner andere grieven, zijne in hechtenisneming te Batavia b. v.? Zoude hij hem niet terstond naar de beslissing der Kamer verwijzen? En bestaat deze beslissing dan alleen tegen den partikulier, waar zij hem ongunstig was, en niet tegen den Minister?

„Maar zoo de onbillijkheid jegens een verongelijkt burger in het oog loopend is, hoogst onwelvoegelijk en oneerbiedig komt ons dit gedrag voor tegenover de Kamer?

„Hoe de financiële regeling met den heer van Vliet in orde komt, is ons op zich zelf volmaakt onverschillig. Maar niet of de Minister zal goedvinden *amende honorable* te doen voor deze minachting voor de besluiten der volksvertegenwoordigers. Alleen uit dit oogpunt is en blijft de zaak van openbaar belang."

In gelijken zin konkludeert de *Amsterdamsche Courant*. Na den stand der quæstie aangegeven te hebben, vervolgt zij aldus:

„De *Tjaraka* beantwoordde den heer van Vliet niet. Wij willen in geene beoordeeling van dat stilzwijgen treden, en evenmin tot voortdurenden pennestrijd aanzetten, maar kunnen de vraag niet terughouden, die, na het gebeurde bij ons, en voorzeker bij allen oprijst, die in deze kwestie als eene zaak van regt en waardigheid belang stellen, of de Tweede Kamer in al hetgeen thans daaromtrent ter publieke kennis gekomen is, stilzwijgend zal berusten?"

Wij zijn nieuwsgierig of de Tweede Kamer van mindere gevoeligheid dan de pers blijk zal geven en of zij het met onverschillige oogen zal aanzien, dat haar besluit door den minister van Koloniën beschouwd wordt *comme non-avenu*.

* Naar de toebereidselen te oordeelen, die gemaakt worden voor het vuurwerk, dat morgen avond op het Alexandersveld alhier zal worden ontstoken, zal het zeer schitterend zijn. Men heeft in de nabijheid der plaats, waar het ontstoken zal worden eene tribune voor de leden der Koninklijke familie opgerigt, alsmede eene tent, waar een der muzijkcorpsen zal kunnen geplaatst worden.

* In de residentie is aangekomen, en aan het Hotel *de Marchal de Turenne* (*Hôtel Fuhri*) afgestapt de generaal baron Geledorff, kamerheer van Z. M. den Koning van Pruissen.

* De heer ridder de Martini, gevolmagtigd Minister van het Nederlandsche hof bij de hoven van Zweden en Noorwegen, is uit de residentie naar Belgie vertrokken.

* Wij vernemen, dat de overeenkomst tusschen Nederland en Frankrijk gesloten, tot regeling der voorwaarden van toelating der consuls van laatstgenoemde Staten in de voornaamste havens der Nederlandsche kolonien, door Frankrijk reeds geratificeerd is, zoodat de uitwisseling der ratificatien spoedig zal plaats hebben.

* De Minister van Financiën heeft bekend gemaakt, dat de rentebetaling op het grootboek der $2\frac{1}{2}$ pCts. nationale schuld over het halfjaar, verschijnende 1 Julij 1855, zal geschieden op de bureaux van het Grootboek der Nationale schuld, gevestigd te Amsterdam, van Maandag 2 Julij 1852, tot en met Vrijdag 13 Julij; zullende vervolgens van Maandag den 16 Julij 1855 tot en met 15 November daaraanvolgende, gedurende alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), de bureaux van het Grootboek geopend zijn tot het voortzetten der gezegde rentebetaling over al de nog verschuldigde halfjaren en op alle inschrijvingen zonder onderscheid. Tevens zijn overeenkomstig art. 19 van het koninklijk besluit dato 18 Mei 1818 (*Stbl.* No. 24) voor de tiende of laatste maal opgeroepen de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 Januarij 1851.

* Gisteren heeft er in het *Hôtel de Oude Doelen* een diner plaats gehad van heeren Burgerlijke Ingenieurs, dat vereerd werd met de tegenwoordigheid van den minister van oorlog den heer Forstner van Dambenoy, benevens van twee Engelsche Ingenieurs.

* Uit het overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de vijf eerste maanden van 1855, blijkt: 1o. dat het bedrag der raming over 1855, is *f* 55,800,289.99; 2o dat het $^{5}/_{12}$ der raming beliep *f* 23,250,120.76; 3o dat de vijf eerste maanden van 1855 hebben opgebragt *f* 23.904,434.73$\frac{1}{2}$, 4o dat de vijf eerste maanden van 1854 hebben opgeleverd *f* 23,388,593,87; 5o dat derhalve de middelen gedurende de vijf eerste maanden van dit jaar *meer* hebben opgebragt *f* 515,840.86$\frac{1}{2}$.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen eene som van *f* 2,67, onder de letters D. D., postmerk Bommel, tot voldoening van de te min betaalde successieregten ingezonden.

Op den 25sten Mei jl. heeft te Washington de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 22sten Januarij te voren tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Amerika te 's Gravenhage gesloten tot regeling der voorwaarde van toelating der consuls van laatstgenoemde Staten in de voornaamste havens der Nederlandsche kolonien.

Ter kennis van de belanghebbenden wordt gebragt, dat het kanaal van Luik naar Maastricht voor de scheepvaart zal gesloten zijn van den 18den Augustus tot den 8sten September eerstkomende; zoodat gedurende dat tijdvak de doorgaande vaart tusschen die twee plaatsen onmogelijk zal zijn, en dat de Zuidwillemsvaart voor de scheepvaart zal gesloten zijn van den 18den Augustus tot den 29sten September eerstkomende, zoodat gedurende dat tijdvak de doorgaande scheepvaart tusschen Maastricht en 's Hertogenbosch mede onmogelijk is; men zal er zich echter op toeleggen de vaart zooveel vroeger weder te openen, als bij de uitvoering der werken maar eenigzins mogelijk zal worden bevonden.

De commissie belast geweest met de regeling der muzijkale uitvoeringen der Koninklijke Belgische Societeit *St. Cecilia*, heeft ons in staat gesteld te berigten, dat de *netto* opbrengst van die uitvoeringen, ten voordeele van de noodlijdenden door de jongste overstroomingen, te Rotterdam *f* 2,824.21$\frac{1}{2}$, hebben bedragen. (N. R. Ct.)

Eergister is van de werf de Merwede, van de scheepsbouwmeester C. Gips en Zonen, te Dordrecht, te water gelaten het fregatschip *Minister Pahud*, voor rekening eener rederij, onder directie van de heer Wm. Ruijs J.Dzn., te Rotterdam, groot ca. 355 lasten, zullende gevoerd worden door kapt. J. M. Pfeil.

Aan den heer Paul van Vlissingen c. s., te Amsterdam, is door Z. M. vergunning verleend tot het oprigten eener naamlooze vennootschap tot vestiging van een koper- en metaalpletterij.

Men verneemt, dat door Z. H. den Paus benoemd is tot kommandeur der orde van den H. Gregorius, de heer P. van Cranenburg, deelgenoot van het huis E. en H. van Cranenburg, te Amsterdam. (*Hbl.*)

Den 23sten zal van Harderwijk vertrekken om op den 25sten dier maand over te gaan aan boord van het schip *Triton*, gezagvoerder H. Olie liggende te Nieuwe Diep, bestemd naar O. I. een detachement sterk 100 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den 2den luit. der Inf. L. J. Rhode, en onder medegeleide van den 2den luit. der Inf. J. van Weeren, mitsgaders van den apotheker 3de kl. C. F. M. de Grijs.

In het hoofd-kiesdistrict Amersfoort is heden tot lid der Prov. Staten van Utrecht benoemd de heer C. W. Voet, gep. majoor te Amersfoort, met 288 van de 463 geldige stemmen; de heeren Mr. L. Seegers Veeckens, Jhr. Mr. J. E. Pesters en Mr. A. R. v. Bell verkregen respectievelijk 116, 30 en 20 stemmen.

Uithoofde van het overbrengen van *kerkelijk* op *burgerlijk* terrein van een geschil omtrent de armverzorging, tusschen de gemeenten IJsselstein en Benschop, is, naar wij uit ontwijfelbaar berigt vernemen, de kerkeraad van eerstgenoemde gemeente onder censuur gesteld door het provinciaal kerkbestuur van Utrecht. *Amersf. Ct.*

Uit Meppel schrijft men van den 14 Junij: „Gisteren namiddag was het hier een verschrikkelijk onweder van donder en bliksem, regen en hagel, hetwelk nagenoeg aanhoudend tot laat in den avond heeft voortgeduurd. De bliksem heeft dan ook in dezen omtrek op verschillende plaatsen onderscheidene voorwerpen getroffen: o. a. hier een groot schip, waardoor de mast en vervolgens het voorste gedeelte van het schip van elkander zijn gescheurd. De ijzeren knop boven op den mast, waaraan de winpel wordt bevestigd, werd het eerst getroffen, waarna de bliksem door een voren naar het schip loopende ijzeren stang werd geleid en aldaar zijn vernielende uitwerking deed. De kerktoren te Steenwijk is door den bliksem getroffen; de daardoor ontstane brand is weder gebluscht; te Giethoorn werd een man getroffen, wien bijna al zijne kleederen van het ligchaam zijn gebrand; hij verkeert daardoor in zeer bedenkelijken toestand; te Smilde is een jongeling door den bliksem getroffen en gedood.

„Op de scheepstimmerwerven, zoowel op naburige plaatsen als hier, bestaat thans eene buitengewone drukte met het bouwen van schepen; de knechten worden zelfs heimelijk van den eenen naar den anderen baas gelokt, door hun, boven een hoog daghuur, eene aanzienlijke som handgeld te schenken; uit de provincie Groningen alleen berigt men, dat ver over de 100 vaartuigen in de vaart zullen komen."

Omtrent den staat der veldgewassen in N. Braband meldt men: De rogge staat over het algemeen dun, doch is goed van aard; de vroegst gezaaide het slechtst, als door het gure weder veel geleden hebbende. De boekweit en de haver zijn tot heden veel belovende. Het oliezaad, dat trouwens in deze omstreken weinig verbouwd wordt, had dezen winter veel geleden, doch is, hoewel dun staande, veel bijgekomen. De vroegere op hoog land gepote aardappelen zijn op sommige plaatsen veelal afgevroren; de overige, hoewel door het koude voorjaarsweder laat ontwikkeld, staan tot heden allerwenschelijkst. Het gras is op het drooge land in de laatste drie weken sterk gegroeid en belooft eenen gunstigen hooioogst.

× × **Leijden**, 15 Junij. Men verneemt, dat ... aan den Hoog Gel. heer *van Hengel*, rustend hoo... in de Godgeleerdheid aan de Leidsche Hoogeschool een aantal zijner vroegere leerlingen, bij monde v... *Kuenen*, een prachtig album is aangeboden, tot erk... zijner hooge verdiensten en herinnering aan het g... onderwijs.

× × **Leijden**, 16 Junij. De *Soirée musicale*, g... avond aan het koffijhuis *de Vink* gegeven door het ... gezelschap *Sempre Crescendo*, is door een aanzienl... tal genoodigden bijgewoond en eerst in den vroeger... gen afgeloopen.

— Heden zijn aan de huizen van sommige ingezeten... drukte exemplaren bezorgd eener circulaire van ... notabelen uit de burgerij houdende uitnoodiging tot d... ming aan een plan, om ter eere van het Leijdsche ... denten-corps te geven een feest op het plein der ... Ruine. Te oordeelen naar het aanzienlijk petal van he... deelnamen aan de bijzondere feestviering ten koste ... Studenten-corps plaats gehad en de belangstelling ... de talrijke aanvrage tot het verkrijgen van introducti... ten moet worden ondersteld, mag er geen twijf... staan of die uitnoodiging zal overvloedig weerklank ... bij de ingezetenen, en een nieuw blijk geven der w... ring van de vele en kostbare opofferingen, die men z... gevalle der burgerij heeft getroost. Zoo er een w... daarbij mogt worden gevoegd: die zou zijn, dat ... aanstaande feestviering meerdere aandacht en ... merkbare belangstelling moge worden gewijd aan „de ... ste der kunsten," die vóór alles en boven alles, der... feesten opluistert, en waarvan de uitvoering met z... zorg geregeld wordt, dat ook bij de verschillende ... ringen nog gelegenheid bestaat tot luidruchtig gespr... die wijze toch toont men het best te beantwoorden ... het doel der bijeenkomst, en de bevoegdheid te b... om te beoordeelen, wat van een beschaafd publi... worden geëischt.

Eindhoven, 14 Junij. Gisteren avond omstre... ure woedde alhier een hevig orkaan waarvan de uit... sels, zoo verbazend als geweldig waren: in een oog... waren de straten met stukken van leijen, pannen, ... en planken, en de wegen met stukken hout en boom... bezaaid. Op sommige plaatsen rukte het de boomen ... grond of scheurde de takken en toppen van den sta... andere plaatsen nam het geheele hooimijten op en sl... die door de lucht, en weder op andere plaatsen sl... de leijen en pannen van de daken en de vensters en ... van de huizen af; de geheele lucht vertoonde slechts ... wolk van stof, waardoor men bijna niet konde zie... welke zich uitteenspreidde, en overal wist in te dr... Gelukkig hoort men tot nog toe niet, dat er menschen ... door te betreuren zijn, of dat groote schade aan ... en veldgewassen zou zijn veroorzaakt.

— De te veld staande rogge is in deze streken zoo... veranderd en bijgekomen, dat men moeite heeft ... vroegere akkers nog te herkennen; ook komen de a... pelen geregeld uit, en ziet men daaronder bijna ... achterblijvers. (*N. B...*

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 16 Junij 1855.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	63 $^{5}/_{8}$ 63			
Dito Certificat. .	3	74 $^{7}/_{8}$	*Hope* 1798/1816	5	102...
Dito Dito . .	4	93 $^{3}/_{8}$ $^{5}/_{8}$ $^{3}/_{8}$	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$	57	Dito 1854 . . .	5	81...
Frankrijk.			Inschr. Assig. .	6	
Obligatiën . . .	3		Certific. dito. .	6	58...
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 $^{7}/_{16}$ $^{1}/_{2}$	Obligatien . . .	4	
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. s/m.	3	30 $^{3}/_{4}$			
Bew. Sp. Com.		4 $^{1}/_{4}$	Metalliek . . .	5	62...
Amort. Schuld.		4 $^{1}/_{16}$	Dito bet. Amst.	5	73
Portugal.			Dito Nation. .	5	66...
Londen nieuwe.	3	39 $^{15}/_{16}$	Dito 1847 . .	$2\frac{1}{2}$	31...
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	31...

Mexic., te Lond. 3 pct. $20\frac{1}{8}$; dito Onb. $20\frac{1}{8}$.

Bij algemeen tragen handel was de markt heden ov... heel iets beter gestemd.

LONDEN, Vrijdag 15 Junij. Consols op t. $91\frac{5}{8}$, ... N. Mexic. 3 pct. $21\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $21\frac{3}{4}$, 22; Sardinie 86... leening $81\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. $18\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; dito 3 pct. ... Holl. 4 pct. $94\frac{1}{4}$, $94\frac{1}{2}$; dito $2\frac{1}{2}$ pct. 64.

PARIJS, Vrijdag 15 Junij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 94.75... pct. 68.95; Sp. binn. 3 pct. $30\frac{7}{8}$; dito 1 pct. 18...

WEENEN, Vrijdag 15 Junij. N. Metall. 79... $84\frac{1}{4}$; Bankactien 988; Lombarden $101\frac{1}{2}$; Loten 18... Wissel op Londen 11.59; dito op Parijs $143\frac{3}{4}$...

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grave...